

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato	16. april 2020
Sagsbehandler	Thomas Winther Jepsen
Telefon direkte	76 16 15 18
Sagsid	19/41684

Godkendelse efter vandløbsloven til restaurering i Birkesig Bæk

Esbjerg Kommune meddeler hermed godkendelse til restaurering af Birkesig Bæk ved etablering af okkerbassiner og udlægning af groft materiale, herunder grus og sten.

Godkendelse er givet på følgende vilkår:

1. Projektet udføres som beskrevet i projektforslaget "Restaurering af Birkesig Bæk. Etablering af okkerbassiner og udlægning af groft materiale i Birkesig Bæk, december 2019
2. Der anvendes en grus-blandingen bestående af:
 - 85 % sten på 16-32 mm (nøddesten)
 - 15 % sten på 32-64 mm (singels + håndsten)
3. Grus og sten skal komme fra en landbaseret grusgrav. Grusblandingen bør ikke indeholde mere end 10 % flint

Projektforslaget var i offentlig høring samt været i høring hos Fiskeristyrelsen i perioden 20.12.2019 til den 14.02.2020. Der er ikke indkommet bemærkninger til projektet.

Lovgrundlag, gyldighed og andre tilladelser

Godkendelsen er givet i henhold til §37 i vandløbsloven (LBK nr. 1217 af 25/11/2019) jf. §25 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK. nr. 834 af 27/06/2016).

Denne afgørelse er ikke længere gyldig, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra i dag eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Realisering af projektet kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3, zonetilladelse efter planlovens §35 og screening iht. VVM-reglerne.

Der er meddelt landzonetilladelse til etablering af bassinerne på matr.nr. 3s Terp By den 3. marts 2020. Der er ligeledes meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til etablering af 7 stryg, udskiftning af en overkørsel, samt oprettelse af to okkerbassiner den 13. marts 2020.

Projektet er ikke VVM-pligtigt. Afgørelse er meddelt den 8. april 2020.

Baggrund

Birkesig Bæk er i vandområdeplan 2015-2021 pålagt en indsats om nedbringelse af okkerbelastningen og forbedring af de fysiske forhold ved udlægning af groft materiale.

Esbjerg Kommune er bygherre på indsatserne, og skal for-undersøge og gennemføre projekterne.

Kort beskrivelse af foranstaltningerne

Der etableres 2 lavvandede bassiner på matr.nr. 3s Terp By. Bassinerne etableres ved at forlægge vandløbet mod sydvest og udvide bundbredden fra nuværende regulativmæssig dimension på 0,5 meter til henholdsvis 16 meter i bassin 1 og 12 meter i bassin 2. Ligeledes ændres anlægget til 1:5. Bassinerne vil have et samlet volumen på 1600 m³, hvilket giver en opholdstid på 15,8 timer ved årsmiddelvandføring.

Udskiftning af overkørsel Jordbro ved station 2410 meter vil betyde at rørlængden forøges fra 8 til 9 meter. Rørets dimension bliver ø1000 mm.

Etablering af 7 stryg af en samlet længde på ca. 186 meter. Strygene anlægges på en ca. 1000 meter strækning nedstrøms bassinerne.

Der udlægges desuden håndsten (1-2 pr. m²) spredt på strygene og dødt ved på strækningen nedstrøms bassinerne. Veddet udlægges på strækninger, hvor vandløbet er bredere end regulativet foreskriver.

Oversigt over tiltagene fremgår af bilag 1.

Regulativmæssige forhold

De regulativmæssige ændringer er beskrevet i projektforslag af december 2019. I det følgende gennemgås de væsentligste ændringer ift. regulativ for Birkesig Bæk af 29. marts 1999.

Anlæg af de 7 stryg medfører at bundbredden på strygstrækningerne øges til 1 meter. Anlægget ændres til 1,5 ved stryg 1, 2, 6 og 7 (Tab. 1).

Tabel 1. Der anlægges 7 grusstryg på strækningen. For nuværende stationering fratrækkes 46 meter.

Nr.	Kote i m start	Kote i m slut	Nuværende Regulativbund i m DVR90 (start, slut)		St. start	St. slut	Længde i meter	Fald i %	Bredde i meter	Anlæg
1	10,13	10,08	10,15	10,14	1909	1921	12	4,16	1	1,5
2	10,07	10,03	10,11	10,10	1950	1962	12	3,33		
3	9,63	9,41	9,61	9,42	2172	2212	40	5,55		
4	9,00	8,79	9,01	8,77	2300	2350	50	4,20	1	1
5	8,61	8,56	8,47	8,41	2414	2426	12	4,16		
6	8,55	8,35	8,37	8,28	2445	2490	50	4,00		
7	7,45	7,40	7,33	7,30	2915	2925	10	5,00		

Projektet vil afstedkomme, at der opstår 2 afskårne strækninger af bækken fra indløb til bassinerne til udløb i eksisterende vandløb.

Tabel 2 viser længde og dimensioner af de afskårne strækninger parallelt med bassinstrækningerne

Tilløb 1				
	Bundbredde	Bundkote	Anlæg	Bemærkning
0	0,5	10,35	1	Udspring
85		10,27		Udløb i Birkesig Bæk
Tilløb 2				
0	0,5	10,19	1	Udspring
55		10,14		Udløb i Birkesig Bæk

Vandløbsvedligeholdelse

Grødeskæringen ophører på strygene. Strygene er bredere end regulativbredden, har et større fald, og et grovere substrat. Det gør, at vandføringsevnen er væsentlig bedre end det resterende vandløb.

Strygene vedligeholdes i øvrigt som en del af vandløbet dvs. at deres placering og dimensioner vil blive fastholdt. Mindre omflytninger af grus på strygene, som et resultat af fiskenes gydning m.v. vil som hovedregel ikke blive jævnet.

Sandaflejringer, som opstår spredt i grødeøerne på stryget, vil blive fjernet, hvis de har en væsentlig negativ indvirkning på enten vandføringsevnen, eller på de arter, som er afhængige af strygene til gydning og/eller yngelopvækst. Aflejringer vil blive fjernet, hvis de udgør 50 % eller mere af strygets bredde.

De "afskårne" dele af det eksisterende vandløb vedligeholdes som vandløbet i øvrigt. Det drejer sig om samlet set 140 meter. Bundniveauet opretholdes som i dag, og der ændres ikke på grødeskæringen på de afskårne strækninger.

Afvandings- og miljømæssige konsekvenser

Bassinstrækningen vil opnå et lavere vandspejl i forhold til regulativdimensionerne, hvilket skyldes at den eksisterende bund ligger under regulativbunden ved st. 1910 m. Vandføringsevnen er dermed bedre på bassinstrækningen i projektsituation end regulativsituation.

Der forekommer mindre vandspejlshævninger ved stryg 5 – 7 – de fleste steder under 5 cm. Hvor markvejen krydser Birkesig Bæk, st. 2410 m (eksisterende stationering), er forskellen 10 cm. Dette skyldes bundhævning ved stryg 5 og 6. Ved større vandføringer er stigningen ikke så fremtrædende, da rørdiameteren ved Jordbro øges fra 60 til 100 cm. Det generelle billede er et lavere vandspejl ift. regulativdimensionerne ned til Jordbro i st. 2410 m.

Det vurderes, at strækningen nedstrøms bassinerne kan opnå god tilstand, når okkerbelastningen er væk. Herudover vil hældning og de fysiske forhold med groft materiale bevirke, at udvaskning af jern nedstrøms bassinerne hurtigt vil iltes og udfældes.

Den skyggegivende effekt langs med vandløbet neden for bassinernes placering bør så vidt muligt opretholdes, idet denne strækning kan afkøle det opvarmede vand efter gennemløb af bassinerne. Herudover vil blade, grene m.v. kunne bidrage til den forbedrede tilstand for særligt smådyrene. Nedbringelse af okkerbelastningen og den planlagte forbedring af de fysiske forhold i vandløbet vil uden tvivl løfte tilstanden for kvalitetselementet smådyr til målopfyldelse.

Etableringen af ca. 180 m² gyde- og opvækstområder for bl.a. ørred vil sammen med reduktionen i okkerbelastningen skabe grundlaget for opfyldelse af målet for kvalitetselementet fisk.

Det vurderes, at tiltagene i Birkesig Bæk er nødvendige, hvis vandområdeplanens miljømål om god økologisk tilstand skal realiseres.

Økonomi

Samtlige udgifter i forbindelse med projektets gennemførelse afholdes forlods af Esbjerg Kommune, men forventes finansieret gennem tilskud fra Miljø- og Fødevarerministeriet og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond.

Projekttilskuddet udgør 100 % af de godkendte tilskudsberettigede udgifter. Tilskuddet består af 25% fra Miljø og Fødevarerministeriet og 75% midler fra Den Europæiske Hav- og Fiskerifond.

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside. Denne afgørelse kan påklages jf. klagevejledningen i bilag 2. Klagen skal indgives senest fire uger fra dags dato, dvs. den 14. maj 2020.

Spørgsmål vedrørende denne afgørelse kan rettes til Thomas Winther Jepsen på tlf. 76 16 15 18 eller mail twj@esbjergkommune.dk.

Venlig hilsen

Thomas Winther Jepsen
Biolog

Kopi er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, (dn@dn.dk).
- Danmarks Naturfredningsforening Esbjerg Lokalfdeling, (esbjerg@dn.dk).
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, (post@sportsfiskerforbundet.dk).
- Lars Brinch Thygesen, miljøkonsulent, Danmarks Sportsfiskerforbund, (lbt@sportsfiskerforbundet.dk).

Desuden udsendes til alle lodsejere.

Bilag 1
Kort over foranstaltninger

J.nr.: 19/41684
Sagsbeh.: twj

1:4.000
Dato: 14-04-2020

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Miljø
Torvegade 74 - 6700 Esbjerg

Bilag 2 - Klagevejledning

Denne afgørelse kan jf. vandløbslovens kapitel 16 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- den, afgørelsen er rettet til,
- enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen indgives senest **14. maj 2020**.

Du klager via klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk under "Start din klage". Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan kontaktes på mfkn@naevneneshus.dk, og du kan få hjælp til klageportalen på klageportalen@naevneneshus.dk.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune. Hvis Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Betingelser for fritagelse findes på www.naevneneshus.dk. Du skal samtidigt sende en mail til miljo@esbjergkommune.dk eller et brev til Esbjerg Kommune, Natur & Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. På denne måde ved kommunen, at en klage er på vej.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen,
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.